

Zalalövő

integrált gazdaságfejlesztési stratégiája

2014. október

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés	2
II. Helyzetelemzés	2
II. 1. A település bemutatása	2
II.2. Demográfia.....	3
II. 3. Intézményi rendszer, ellátottság	3
II. 4. Közlekedés	4
II. 5. Gazdaság	5
II. 6. Turizmus, idegenforgalom.....	5
III. SWOT elemzés	7
IV. Problématér meghatározása	8
V. Zalalövő jövőképe	9
V.1. Városkép 2020-ban.....	10
V.2. Gazdasági élet 2020-ban Zalalövő és vonzáskörzetében.....	10
V.3. Intézményi ellátások 2020-ban (oktatás, szociális ellátások)	11
V.4. Idegenforgalom és kultúra	11
VI. Zalalövő értékrendje.....	12
VII. A célok megvalósításának garanciái.....	12
VIII. A gazdaságfejlesztés célrendszere	13
IX. Programkatalógus.....	13
X. Cél-program mátrix	15

I. Bevezetés

Zalalövő Város Önkormányzata a Nemzeti Községi Egyetemmel együttműködésben az ÁROP-2.2.22-2013-2013-0001 azonosító számú "Képzés a konvergencia régiókban lévő önkormányzatoknak" című kiemelt projekt keretében „Közösségi bázisú helyi stratégiaalkotás” címmel 3 napos rendezvénysorozatot szervezett.

A három műhelymunkából és egy zárókonferenciából álló program célja az volt, hogy helyi szereplők bevonásával - a település életében meghatározó szerepet betöltő gazdasági, civil és községi szereplőivel szorosan együttműködve - egy olyan integrált gazdaságfejlesztési stratégia készüljön, amely meghatározza a település, valamint mikro- és makro-környezetének fejlődési irányát az elkövetkező időszakban és mely iránymutatásul szolgálhat az elkövetkező EU támogatási ciklus forrásainak kihasználásához is.

II. Helyzetelemzés

II. 1. A település bemutatása

Zalalövő a Zala folyó mentén, Zala megye észak-nyugati részén fekvő település. Délről és keletről a Göcsej, északról és nyugatról az Őrség dombjai határolják. A település Zala és Vas megye határán helyezkedik el, és a zalaegerszegi kistérséghez tartozik.

A település szerkezete kettős, halmaz- és szerves településrészekből áll. Központja egy, a Zala folyótól északra fekvő mag, amelyhez szervesen csatlakozik a többi településrész. A külterületi városrészek már szerves elrendeződésűek, azaz dombtetőre épült, apró képződmények.

A mai Zalalövő Zalapataka, Zalamindszent, Nagyfernekág, Irsapuszta, Pusztaszentpéter és Lövé 1925-ben történt egyesítésével jött létre. 2000. július 1-jével ismételen városi rangra emelt település alapvetően falusias jelleget mutat.

A mai Zalalövő térsége az őskor óta lakott terület volt. A Zala folyó kelet-nyugat irányú völgyében természetes útvonal, míg a Zala folyó jó átkelési lehetőség volt. Az Itáliát és a Balti tenger vidékével összekötő Borostyánkő út néven később ismert útvonal mellett a késővaskor idején mutatható ki a mai település helyén az első település. A települést a kelták alapították, s bizonyára ők voltak a névadói is. A Salla nevet a Pannóniát meghódító rómaiak is átvették. A település 124-ben Hadrianus császártól városi rangot kapott, neve ekkor Municipium Aelium Salla. Nyugat-Zalában egyedülálló római kori romkert együttes fennmaradási problémákkal küzd. Feltételezhetjük, hogy a IV. században Márton ezen az úton haladt Itália felé.

II.2. Demográfia

Zalalövő lakosságszáma a világháborút követően az 1960-as évekig emelkedett, de a 60-as éveket követően az iparosítási lehetőségek kimerülésével, a munkahelyek stabilizálódásával a lakosságszám emelkedést nem mutat, folyamatos csökkenés tapasztalható. A 2013. évi statisztikai adatok alapján a lakosság 2999 fő volt.

A lakosság nemek szerinti összetétel kiegyensúlyozottnak tekinthető. Az aktív korú lakosság aránya megközelíti az 57%-ot, ugyanakkor a településen a lassú, de folyamatos elöregedés kimutatható. Az elmúlt évtizedben a 65 év feletti lakosok száma meghaladta a fiatalok számát, és ez a folyamat a jövőben tovább fog gyűrűzni. Az el- és bevándorlás aránya évről-évre is kedvezőtlen értéket mutat: a fiatal lakosság az iskolai tanulmányainak befejezését követően máshol, a több és jobb lehetőséget kínáló nagyobb városokban, vagy külföldön keres megélhetési lehetőséget. A megyeközpont – Zalaegerszeg – 25 kilométeres távolsága további népességcsökkenést eredményez, mert a minden napi ingázás idő- és költségigényes, melyet a munkavállalók, munkáltatók sem tudnak, akarnak felvállalni. A településen maradók elsősorban az inaktívok (óvodás és általános iskolás gyermekek, nyugdíjasok, illetve a munkanélküliek). Ezt a tényt támasztja alá egy helyi felmérés is, melynek során a gazdasági aktivitás is felmérésre került. Az adatgyűjtés eredménye alapján szülők 38,6 százaléka inaktív, mely nagyrészt a szociális rendszert terheli, másrésről pedig a rejtett szürke és fekete gazdaság fennmaradásának, további bővülésének kedvez. Azok a családok, akik nem rendelkeznek adóköteles jövedelemmel, az adókedvezmény igénybevételeből is kizsorzódnak.

A kedvezőtlen demográfiai változások – öregedő népesség, a születésszám csökkenése – valószínűleg a településen korlátozott számban jelen lévő lehetőségekkel magyarázható.

II. 3. Intézményi rendszer, ellátottság

A településen közigazgatási szempontból törekszik központi szerepet betölteni, és a zalaegerszegi kistérségtől bizonyos mértékig függetleníteni magát, de a megyehatár átlépésére nincs lehetőség. A Zalalövői Közös Önkormányzati Hivatal 6 önkormányzat munkáját fogja össze központilag. Az önkormányzati jelenlét még inkább bővíti a vonzáskörzetet.

„A település lakossága a közszolgáltatások többségét helyben eléri, az önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja. Zalalövőn két háziorvosi és egy gyermekorvosi, valamint egy fogorvosi rendelő működik, továbbá két védőnő látja el Zalalövő

város, Csöde, Zalaszentgyörgy és Kávás települések védőnői szolgálatát. Gyermekszakrendelés legközelebb Zalaegerszegen érhető el. A sürgősségi ügyeleti ellátás is Zalaegerszeg városban található.”

A településen működő Zalamenti és Őrségi Szociális és Alapszolgáltatási Intézmény mikrotérségi szinten is meghatározó szerepet tölt be. 22 őrségi és 15 zalai település számára biztosít gyermekjóléti, nappali ellátás, szociális étkeztetés, családsegítő; házi-, és jelzőrendszeres segítségnyújtás szolgáltatást. Az intézmény által nyújtott szociális szolgáltatások bővítése, kiegészítése is egy kitörési pont lehet a város számára a jelenlegi stagnáló állapotból.

Bölcsőde Zalalövön nincs, a 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását a családi napközi biztosítja. „Fontos lenne a család és a munkahelyi kötelezettségek összehangolása érdekében előmozdítani a GYed-ről, a GYes-ről visszatérő munkavállalók beilleszkedését.

A gyermekek napközbeni ellátása megoldott Zalalövön az óvoda és iskola működtetésével, mindkét intézmény körzeti jelleget is betölt, azonban a bővítést Zalaegerszeg közelsége miatt az Őrség felé tudta mindkét intézmény megvalósítani.

A város kulturális életének meghatározó szerepét az önkormányzati fenntartású „Salla” Művelődési Központ és Könyvtár tölti be.

II. 4. Közlekedés

A település térségi, kistérségi közlekedési kapcsolatait tekintve kedvező pozícióban helyezkedik el. Az országos főúthálózat gyakorlatilag áthalad a város közigazgatási területén.

A zalai megyeszékhely 30perc, Szombathely megközelítően 45perc utazást igényel, a jól kiépített országos közúthálózaton. „A település élhetőségét nagy mértékben fogja javítani a 86-os elkerülő út megépítése. Ennek következtében megszűnik a városközponton áthaladó, a várost kettévágó folyamatos kamionforgalom, a központi rész újra lakhatóvá válik és az út menti területek központi helyzetüknél fogva ismét kedvelt lélettérre alakulnak.”

A 2000-ben áthelyezett vasútállomás személyfuvarozás tekintetében kissé hátrányosabb helyzetűvé vált, ugyanakkor korszerű és optimális az árufuvarozás szempontjából. A magyar – szlovén vasútvonal megépítése és üzembe állítása, az azóta eltelt idő nem igazolta az előzetes gazdasági várakozásokat. A megnövekedett forgalom erőteljes zajhatást, a lakosság számára fontos és negatív fejleményként a vonatjáratok ritkulását eredményezte.

A vasúti és a közúti kereskedelmi utak találkozásában rejlő lehetőségek, a mind a négy égtáj felé mutató kapcsolatok kiaknázása még nem teljes, az a következő években várható. Turisztikai szempontból is szükséges lenne a bicikliút továbbvitele az Őrség felé, a vasút mentén, de legalább a Borostyán-tóig.

II. 5. Gazdaság

„A településen meglévő humán-erőforrás jellemzője, hogy képesítettsége, szakismerete alapján meglehetősen tagolt, sokszínű. Minden szempontból az lenne az ideális, hogy az ipartelepítés keretében több kisebb létszámú, 10-50 főt foglalkoztató ipari, kereskedelmi vagy szolgáltató üzem, vállalkozás létesülne Zalalövön. Ez csökkentené a munkavállalók kiszolgáltatottságát is, hisz a kevesebb számú, de egyenként több dolgozót foglalkoztató cégek, megszűnésük esetén, az egész településre kiható válságot eredményeznének.

Ipari – mezőgazdasági körzet, mely Zalalövő határának (külterületének) északi, északnyugati és nyugati területeit foglalja magába. A jelenleg mezőgazdasági rendeltetésű földterületek egy részének átminősítése feltétlenül szükséges, hiszen az itt esetlegesen létesítendő új ipari- és kereskedelmi park egyrészt munkahely-teremtéssel kecsegtetne, másrészt nem terhelné a megnövekedett áru- és gépjárműforgalom a település belterületét

A termőföld (mind a lakóövezetben, a házakhoz kapcsolódva, mind a külterületen), illetve a mezőgazdasági termelés egyéb feltételei (gazdasági építmények, munkagépek, stb.) olyan adottságok, melyet természetesen ki lehet és ki is kell használni a jövőben is. A kiadáscsökkentés és a részmunkaidős termelés még sokáig fenn fogja tartani a családok önellátására irányuló ház körüli kistermelést. A 2014. év őszén megnyílt termelői piactér – ha korlátozottabb mértékben is – a helyi agrártermelés fellendüléséhez vezethet. Kommunikációs marketing elengedhetetlen ahhoz, hogy jól működő sikeres, sokak által látogatott kispiac jöjjön létre.”

II. 6. Turizmus, idegenforgalom

Zalalövő egyik fontos természeti értéke a termálvíz. A három termálvizet a felszínre hozó kút jelenleg el van fojtva. Ha nem is érdemes végleg levenni a napirendről, feleslegesnek látszik a termálfürdő megvalósítását sürgetni. Csak egy tökeerős (külföldi) befektető lehet az, akivel kooperálva megvalósítható a projekt, aki (át)vállalja a

fenntartás költségeit, s aki kapcsolatai révén kellő marketinget tud külföldön is kifejtetni, ezáltal Ausztriából és Szlovéniából, távolabbról Németországból és Olaszországból is biztosítani tudja a fizetőképes keresletet. A másik lehetőség, hogy eleve „alátervezik” a projektet, s egy kisebb volumenű fürdőt építenek ki, mely iránt a helyi és a környékbeli lakosok kereslete nagyjából betervezhető, gondoljunk csak az OEP által támogatott kezelésekre. A szakemberek szerint lényegében bárhol találhnának termálvizet, ha a település valamelyik pontján lefúrnának, így kb. 70-80 millió forintos költséggel akár a mostaniaktól eltérő helyen is lehetne új kutat létesíteni, amely egy többszáz milliós – milliárdos beruházás esetén még vállalható többletköltség. A város a turizmusban rejlő egyéb lehetőségeket (különösen a Borostyán-tó és a Zala menti napok fesztiválja tekintetében) többé-kevésbé kihasználja.

A település egyik adottsága az Őrségi Nemzeti Park közelsége, mely fontos stratégiai potenciált rejt magában. Sok turista és kiránduló látogat a nemzeti park területére. A Nemzeti Park túraajánlatai között megtalálhatunk egy Zalalövőről induló kerékpártúra útvonalat. A túra Zalalövőről indul és ott is ér véget, valamint a Borostyán-tó érintésével nyolc másik helyszín tekinthető meg. A jól kirándulható helyek ma nagyon népszerűek a turisták körében, arról nem is beszélve, hogy manapság egyre többen választják a kerékpáros túrákat aktív nyári kikapcsolódásként. Ehhez kapcsolódóan jól kijelölt gyalogos útszakaszokon (erdei ösvényeken) a ma divatos NORDIC WALKING pályákat lehetne kijelölni, melyek még több turistát, sportolót csábítanának a területre.”

„Kulcskérdés, hogy a település mennyire tudja majd kihasználni a közlekedési csomópontból adódó lehetőségeket. Az itt tartózkodás tekintetében négy célcsoportot kell figyelembe venni, melyek mindegyike fontos szerepet kaphat a településfejlesztésben. E célcsoportok Zalalövő állandó lakosai, a környező településekről munkavállalóként a városba érkezők, az időszakosan a településre érkezők (főként turisták), illetve az átutazók csoportja az, amelyet más és más módon, de meg kell szólítani, a település értékeinek, szolgáltatásainak „fogyasztóivá” kell tenni. Minél változatosabb, csoportra szabottabb a kínálat (a munkahelyektől a természeti szépségig), annál nagyobb eséllyel veheti fel a város a harcot a leépülés, a recesszió ellen.”

III. SWOT elemzés

A **SWOT elemzés** a stratégiaalkotás folyamatának egyik lépése. A SWOT elemzéssel feltérképezhetjük egy piac, iparág, üzlet, termék, szolgáltatás stb. piaci életképességét, illetve megismerhetjük, hogy mely feladatok a legfontosabbak stratégiai szempontból.

A SWOT egy angol mozaikszó, 4 szó kezdőbetűiből áll össze:

- **Strengths – erősségek:** belső tényezők: pozitív dolgok, amik jól működnek és lehet rá befolyás, hogy még jobban működjenek.
- **Weaknesses – gyengeségek:** belső tényezők: olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyás, hogy jobb legyen.
- **Opportunities – lehetőségek:** külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek, és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.
- **Threats – veszélyek:** külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni, és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek.

Zalalövő esetében a fenti kategóriák alá az alábbi tényezők, adottságok sorolhatóak:

Belső tényezők	Erősségek	Gyengeségek
	- település történelmi múltja - közlekedési adottságok - országhatár közelsége - természeti adottságok - fa és vadállomány - szakképzett lakosság - talpraesett vezetés	- demográfia, elöregedés - közösségi ellentétek, irigység - tőkehiány, fizetőképes kereslet hiánya - munkahely hiánya - fiatalok elvándorlása - lobbierő
Külső tényezők	Lehetőségek	Veszélyek
	- nemzetközi összefogás - lokálpatrióta szemlélet, felfogás - megnyíló EU-s pályázatok - meglévő természeti környezet - kerékpáros utak fejlesztése - természeti lehetőségek minél jobb kihasználása	- aktív korú népesség csökkenése - fiatalok elvándorlása - emberi tényezők sora (érdektelenség, igénytelenség, irigység) - politikai kapcsolatok hiánya

Zalalövő erősségei közé tartozik a település több évezredes múltja, római kori kulturális öröksége. A szlovén, az osztrák és a horvát határ közelsége a közlekedés szempontjából is előnyös helyzetet teremt Zalalövő részére. A természeti adottságok, a meglévő fa- és vadállomány szintén hozzájárul településünk kedvező helyzetéhez.

Ezzel szemben a gyengeségek között említhető a népesség folyamatos elöregedése, a fiatal és szakképzett lakosság elvándorlása, melyet nagymértékben ösztönöz a szakképzetteket foglalkoztató munkáltatók, és így a munkahelyek hiánya. Mindennek eredményeképpen Zalalövőn fizetőképes kereslet sem tud kialakulni. A fejlődés további gátját jelentik a helyi közösségben tapasztalható érdekellentétek és az irigység.

A külső szempontok közül lehetőségnek számít az újonnan megnyíló Európai Unió pályázatok kihasználása a 2014-2020-as időszakban, melyek tervezése során nagy hangsúlyt érdemes fektetni a nemzetközi együttműködésre a határ menti országok közelsége miatt. A kooperáció által fejleszthetők lennének a kerékpárutak, és egyéb a természeti és idegenforgalmi adottságok. A veszélyek közül meghatározó az aktív korú lakosság további elvándorlása továbbá a politikai kapcsolatok és érdekérvényesítés hiánya.

IV. Problémater meghatározása

A település életében meghatározó problémák és konfliktusok rendszerezhetőek abból a szempontból, hogy azoknak mekkora a forrásigénye, illetve hogy mennyiben kezelhetőek ezek a problémák könnyen vagy nehezen.

Forrásigény		Kicsi	Közepes	Nagy
Helyi képesség	Nehezen kezelhető	- Közösség - Közösség gyenge érdekérvényesítése - Törvényi agyonszabályozottság - Politikai támogatás hiánya - Vállalkozók érdekérvényesítése - Megfelelő kommunikáció hiánya - Kapcsolatok fejlesztésének hiánya	- Aktív korú fiatalok hiánya, értelmiségi fiatalok hiánya - Szerteágazó politikai kapcsolatok kiépítése, fejlesztése, fenntartása, nincs lobbierő	- Tőkehiány - Munkahelyhiány - Nincs olyan munkahely ahol a felső, magasan képzettek dolgozhatnak - Piacépes termékelőállításához munkahely létrehozása

	Közepes	• A természeti környezet tudatos felelőtlen rombolása (szemetelés, engedély nélküli fakitermelés) • Mikrotérség településeivel együttműködés • Konkurens települések • Karizmatikus személyiségek, motiváció hiánya	• Lakosság kilátástalan élethelyzete • Idegennyelv tudás hiánya • Kevés pályázati lehetőség a vállalkozások számára, előfinanszírozás önrész hiánya miatt • Pályázati-, vagy saját forrás hiánya	
	Könnyen kezelhető	• A nem egyforma teherviselés okozta ellentétek • Göcsej-Őrség identitás, Őrséghez kapcsolódás		

A legmeghatározóbbak a nehezen kezelhető és csak nagy forrásigénnyel megoldható problémák, mint a tőkehiány, illetve a szakképzett munkaerőt foglalkoztató munkáltatók hiánya. Releváns továbbá a fiatal népesség elvándorlása és a politikai kapcsolatok hiánya.

A kis forrásigényű problémák között az emberi tényezőkkel kapcsolatos konfliktusok lennének a legkönnyebben kezelhetőek és a legtöbb hozadékkal járóak, mint például az érdekérvényesítő-képesség erősítése, a politikai kapcsolatok fejlesztése, az együttműködés mind mikro-, mind makroszinten.

V. Zalalövő jövőképe

Zalalövő átfogó célja, hogy – a gazdaságfejlesztésre helyezve a hangsúlyt, – 2020-ra olyan településsé fejlődjünk, amely „közép-európai” életszínvonalat biztosít lakóinak. Fő cél a teljes foglalkoztatottság elérése, a szakképzett fiatalok helyben tartása és a népességmegtartó erő fokozása. A fejlődés útján a társadalmi felelősségvállalás szem előtt tartásával, a helyi értékek kiaknázásával kell megvalósítanunk a kitűzött célokat.

A település jövőjével kapcsolatos elképzelések és tervek csoportokba rendezhetőek aszerint, hogy Zalalövő társadalmi, gazdasági, kulturális és infrastrukturális helyzetének mely szegmensét érinti.

V.1. Városképi 2020-ban

A 86-os főutat elkerülő gyorsforgalmi út építése 2017-re befejeződik, amely jelentős mértékben tehermentesíteni fogja településünk központi útját, s hozzájárul ahhoz, hogy Zalalövő a csökkent teherforgalomnak köszönhetően jóval csendesebb település legyen.

A mentőállomás megépülése szintén meghatározó előrelépést fog jelenteni a település lakossága számára. Az újonnan megépült lovaspark és játszótér a helyiek szabadidő-eltöltési lehetőségeit fogja bővíteni a közeljövőben.

Zalalövő szempontjából meghatározó jelentőségű lenne, ha a település északi határában található ipari park benépesülne minél több munkáltató betelepülésével.

Javítana a város képén és megítélésén a gondozatlan épületek és udvarok rendbetétele, a köz- és magánterületek folyamatos gondozása, parkosítása, esetleges hasznosítása valamilyen közös cél érdekében. Jól érthető jelölések, táblák és figyelemfelkeltő reklámok még vonzóbbá tennék településünket az ide látogató, helyismerettel nem rendelkező idegenek számára.

A település lakosságának mindennapjait és szabadidő-eltöltési lehetőségeit színesítené egy tanmedence, a meglévő játszótérek felújítása, egy vasúti felüljáró, egy helyi étterem, egy kerékpárcentrum továbbá a kerékpárút kiépítése Lenti és Óriszentpéter irányába. Vallásturisztikai és városképi szempontból is jelentős előnyökkel járna a Szent Márton zarándokúthoz való aktív bekapcsolódás és zarándokhely kiépítése.

V.2. Gazdasági élet 2020-ban Zalalövő és vonzáskörzetében

Településünk gazdasági helyzetének fellendítése érdekében az alábbi tervek megvalósítása szükséges:

- a 86-os főút elkerülő gyorsforgalmi út megépítését kihasználva egy kamionparkoló és logisztikai központ megépítése
- újabb középvezetési vállalkozások alakulásának és a meglévők fellendítésének, bővülésének, megerősítésének ösztönzése
- a vállalkozások számára képzett munkaerő biztosítása fiatalok számára kialakított tanműhelyekkel
- az ipari park benépesítése munkáltatók idevonzásával, melynek eredményeképpen mind a szakképzetlen és szakképzett munkások részére nyílnának munkalehetőségek

- az idegenforgalomra vonatkozó célokkal összekapcsolva egy színvonalas vendéglátóhely a helyi gazdaságot is fellendítené
- a környékbeli faállomány kihasználásával a fafeldolgozás is fellendíthető
- Kőrmend és Zalalövő közti vasúti közlekedés visszaállítása
- a melegvíz-készlet ipari célú hasznosítása
- a közintézmények energetikai korszerűsítése is cél a megújuló energiaforrások kihasználása és a közüzemi kiadások csökkentése érdekében

V.3. Intézményi ellátások 2020-ban (oktatás, szociális ellátások)

Szükséges a már meglévő oktatási, egészségügyi és szociális intézmények továbbfejlesztése is. A mentőállomás megépítése jelentős mértékben javítani fogja a kórházak minél előbbi elérhetőségét. Az iskola, az óvoda, a bölcsőde és az idősek szociális intézményének bővítésével a helyiek igényeinek is eleget téve a környező települések lakosságának szociális helyzete is javítható lenne. Egy öregek otthonának építésével és megszervezésével egy megyei szinten hiányellátás kerülne kielégítésre.

V.4. Idegenforgalom és kultúra

Alapvető célként fogalmazható meg a meglévő turisztikai látványosságok rendbetétele, fejlesztése és jelentősebb marketingtevékenységgel való népszerűsítése.

Mindezek mellett régóta tervben van a Salla Therma Spa megépítése a város határában, amely bár jelentősen lendítené a település gazdasági helyzetén és idegenforgalmán, azonban megvalósítási és fenntartási költségei befektető és fenntartó hiányában a kivitelezést lehetetlenné teszik.

A lakosság szabadidő-eltöltési lehetőségeit bővítené egy nordic walking pálya, egyéb gyalogtúra útvonalak népszerűsítése, kerékpárcentrum és további kerékpárutak építése Lenti és Őriszentpéter irányába, továbbá paint ball pálya. A vadászati turizmusnak is nagy hagyománya van településünkön, így a vendéglátás és a szálláshely-kínálat fellendítésével még több vadászt lehetne környékünkre vonzani. Régóta hiány mutatkozik egy színvonalas étterem – tájjellegű ételekkel, helyben termelt borokkal - iránt településünkön, a jövőben egy megfelelő befektető és üzemeltető találása kiemelkedően fontos cél lesz.

A Szent Márton zarándokhely megépítésével a vallásturisztika is élénkülne Zalalövön.

A Zala Menti Napok rendezvénysorozat megújítása, nemzetközivé tétele és tematizálása szintén a közélet élénkítése érdekében szükséges. További tervek közé sorolható: állandó színház és társulat, nyári szabadtéri tetőszínház az iskola tetején, romkert fesztivál, a színházterem megújítása, állandó nyári napközi, Múzeumok Éjszakájának kibővítése, állatkert, növénypark, tündérliget.

VI. Zalalövő értékkrendje

A fentiekben megfogalmazott célok elérése érdekében településszinten el kell sajátítani egyes meghatározó vezérelveket és értékeket.

Zalalövő lakosságának az elképzelt jövőkép megvalósítása során a **professzionalizmust** kell első helyre helyeznie: a tervek kivitelezését irányító és megszervező apparátusnak a szakmai tudás és felkészültség legmagasabb szintjén kell állnia. **Versenyképesnek** kell lenniük és a folyamatosan változó körülményekhez minél előbb alkalmazkodniuk kell és reagálniuk kell rá. Településszinten kell elsajátítani a **hatékonyságot, az üzleti érzéket**. A célok megvalósítása csak a szereplők által tanúsított **partnerséggel, összefogással és együttműködéssel** lehetséges. Figyelemmel kell lenni a **lakosság igényeire**, és a **társadalmi felelősségvállalás**, az **empátia** és a **humanitás** elvei mentén kell a stratégiát kivitelezni. Jelentős szerepet kell, hogy játsszon a **törvényesség**, a **politikamentesség** és az **etikusság**.

VII. A célok megvalósításának garanciái

Jelen stratégia további fejezeteiben megfogalmazott célok és azok eléréséhez szükséges programok megvalósításának előfeltétele, hogy ezen stratégiát Zalalövő Város képviselő-testülete is felülvizsgálja, kiegészíti, majd elfogadja. A minél átgondoltabb stratégia elkészítése érdekében egy külső szakértő szervezet bevonása is szükséges lehet a stratégia megtervezésének folyamatába. A végleges stratégia kivitelezése érdekében pedig elengedhetetlen egy olyan szakértői szervezet felállítása, amely a stratégia megvalósítását koordinálja, továbbá egy olyan szervezeté is, amely ellenőrzi a kivitelezés folyamatát.

VIII. A gazdaságfejlesztés célrendszere

A gazdaságfejlesztés szempontjából 4 fő célterület került megállapításra, melyek fejlesztésével hosszú távú gazdasági növekedés érhető el a településen.

Az első fontos terület a **közösségfejlesztés**, mely alatt egészséges lokálpatriotizmus kialakítását, gazdasági és közösségi, egyéni és közösség értékek és érdekek összehangolását, a fontos kérdésekben társadalmi konszenzus kialakítását kell érteni. Fontos az integrált, egységes városvezetés a civil szervezetek támogatásával. A város döntéshozóinak kiterjedt kapcsolatrendszerrel és erős társadalmi tőkével kell rendelkezniük.

A következő meghatározó terület a **gazdaság- és vállalkozásfejlesztés**, mely területen a helyi vállalkozások megerősítésére, bővítésére és fejlesztésér, helyi szakképzett munkaerő kinevelésére kell a hangsúlyt helyezni, melynek eredményeképpen a helyi foglalkoztatás is növekedhetne. Ezen folyamat a Borostyánkőút Gazdaságfejlesztési Klaszter támogató munkáján keresztül valósulhatna meg.

A **városmarketing** fejlesztése során a befektetők betelepítésével az ipari park benépesítésére, Zalalövő térségi, országos és nemzetközi szerepkörének, ismertségének növelésére, a kapcsolatok erősítésére és a helyi értékek kihasználására kell helyezni a hangsúlyt.

Az **idegenforgalom** fejlesztése érdekében a turisztikai fogadóképességet és vonzerőt kell növelni, olyan rendezvényeket kell szervezni, melyek a kulturális értékekhez kapcsolódnak. Egy kis léptékű termálprogram megvalósítása is fellendítené az idegenforgalmat, továbbá a hármas határ közelségéből adódó előnyök kihasználásával a környező országok lakosságát kell megcélózni.

IX. Programkatalógus

Az alábbiakban a fentiekben bemutatott célok elérése érdekében megfogalmazott programok kerülnek bemutatásra.

A **közösségfejlesztés** érdekében alapvető cél az egészséges lokálpatriotizmus kialakítása, melynek eszközei a következők:

- Oktatási-nevelési intézmények alaptevékenységébe minél nagyobb mértékben be kell építeni a helyi sajátosságokat (néprajz, kulturális értékek);
- Előadások, túrák szervezése által a helyi geológiai, természeti értékek megismerésének elősegítése

- Zalalövői származású sikeres emberek megismerése és megismertetése
- Karizmatikus személyiségek felkérése együttműködésre

Fontos az egyéni és közösségi, valamint a gazdasági és közösségi értékek és érdekek összehangolása, mely az egyes gazdasági egységek együttműködésének elősegítésével, nem gazdasági eredményhez kapcsolódó díjak alapításával és a közösségért végzett munka megbecsülésével érhető el.

A cél egy olyan városvezetés kialakítása – csapatépítő tréningek és kötetlen együttlétek szervezésével –, mely kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik, kellőképpen támaszkodik a civil társadalomra és szervezetekre, s így jut konszenzusra a település életét érintő legfontosabb társadalmi kérdésekben.

Az egész zalalövői közösség szintén kell az egymás iránti tolerancia szintjét magasabbra emelni az empátikus képességek fejlesztésével, a konfliktuskezelés fejlesztésével, a másság elfogadásának hirdetésével akár már az iskolákban is.

A helyi lakosság társadalmi és szellemi tőkéjének feltérképezése érdekében civil közösség adatbázis készítése szükséges, amellyel azonosításra kerülhetnek a település életében meghatározó szereppel bíró kulcsemberek.

A **vállalkozás- és gazdaságfejlesztés** érdekében a helyi vállalkozások megerősítésére, bővítésére és fejlesztésére kell helyezni a hangsúlyt, szakképzett munkaerő kinevelésével, megtartásával, a helyi foglalkoztatás bővítésével. Ezen területen kulcsszerepet tölthet be a már működő Borostyánkőút Gazdaságfejlesztési Klaszter, amely vállalkozói fórumok (tapasztalatcsere) és kiállítások szervezésével járulhat hozzá a fejlődéshez. Fontos lenne a helyi vállalkozók szakemberigényét kielégítő tanműhely kialakítása, vállalkozói inkubátorház létesítése, a földrajzi adottságok (hármass határ, 86-os főút elkerülő mentén logisztikai központ kialakítása). Az önkormányzat keretein belül egy kizárólag gazdaságfejlesztéssel foglalkozó csoport a klaszterrel együttműködve alkothatná a gazdaságfejlesztés irányításának bázisát.

Zalalövő város népszerűsítése, hatékony **városmarketing** kialakítása érdekében kulcsfontosságú lenne egy helyi fejlesztési ügynökség megalakítása, amely a település marketingprogramjának megvalósításával (Borostyánkőút Gazdaságfejlesztési Klaszter által készített városmarketing-stratégia), pályázatírással foglalkozna és összefogó szerepet töltené be a település meghatározó szereplői és intézményei között. Zalalövő ismertségi szintjét növelni kell mind nemzetközi, mind országos, mind kistérségi szinten, mellyel az ipari park benépesítése és Zalalövő, mint közlekedési centrum kialakítása is lehetséges

lenne. A politikai szintű érdekérvényesítés (lobbyprogram) kialakítása és erősítése kulcsfontosságú lenne a város népszerűsítése és fejlesztése érdekében. Nagy hangsúlyt kell helyezni a helyi értékek maximális kihasználására, a környezeti, közösségi gazdasági potenciálok feltérképezésével és erre alapuló programok szervezésével.

Az **idegenforgalom** fejlesztése szintén meghatározó jelentőségű Zalalövő város fejlesztése érdekében. Cél a település turisztikai fogadóképességének bővítése (szálláshelyek kialakítása), a turisztikai vonzerő növelése (rendezvények, cukrászda, vendéglátóhely, a város természeti környezetének megóvása) és a hármasthatár közelségéből adódó előnyök kihasználása, amely a 24 város program folytatásával képzelhető el. A régóta tervezett termálprogram megvalósítása mérföldkő lenne a település mind turisztikai, mind gazdasági életében, azonban befektető és közös kormányzati akarat hiányában a kivitelezése jelenleg nem megoldható. A turisták száma növelhető a lovas és vadász turizmus fejlesztésével, a Szent Márton zarándokúttal kapcsolatos programok szervezésével, kerékpár-kölcsönző kialakításával és a már meglévő kerékpárút továbbépítésével

X. Cél-program mátrix

A cél-program mátrixok célja annak bemutatása, hogy az előzőekben felsorolt programok mely célok megvalósításához járulnak hozzá.

Az első táblázat azt mutatja be, hogy a **közösségfejlesztést** célzó programok hogyan járulnak hozzá településünk közösségfejlesztési, gazdaságfejlesztési, idegenforgalmi és városmarketinggel kapcsolatos céljainak megvalósításához.

	Célok	Közösség- fejlesztés	Gazdaság- fejlesztés	Idegen- forgalom	Város- marketing
	Programok				
Egészséges lokál- patriotizmus	Helyi sajátosságok az oktatási-nevelés intézmények alaptevékenységében	X			
	Előadások, túrák a helyi értékek megismerése érdekében	X		X	X
	Karizmatikus személyek együttműködése	X			X
Gazdasági, egyéni és közösségi érték, érdekek össze- hangoltága;	Gazdasági egységek együttműködése - kötelezés helyi rendelettel	X	X		X
	Nem gazdasági eredményhez kötődő díj alapítása	X			X
	Közösségért végzett munkamegbecsülése	X		X	X
Integráló (nem megosztó) városvezetés	vezetői, csapatépítő tréningek	X			
	kötetlen együttlétek szervezése	X			
Kiterjedt kapcsolat- rendszer	sok, jól működő érdekérvényesítő civil szervezet;	X			X
	Konkrét feladatok való ellátásuk.	X	X		
Társadalmi konszenzus és a tolerancia magas szintre emelése	empatikus készségek fejlesztése, gyakorlása	X			
	konfliktuskezelés fejlesztése iskolákban, klubokban	X			
	másság elfogadás	X			
	iskolai programok és játékok a másság elfogadása érdekében	X			

Az második táblázat azt mutatja be, hogy a **gazdaságfejlesztést** célzó programok hogyan járulnak hozzá településünk közösségfejlesztési, gazdaságfejlesztési, idegenforgalmi és városmarketinggel kapcsolatos céljainak megvalósításához.

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

	Célok	Közösség- fejlesztés	Gazdaság- fejlesztés	Idegen- forgalom	Város- marketing
	Programok				
Helyi vállalkozások megerősítése, bővítése, fejlesztése; helyi szakképzett munkaerő „kinevelése”, megtartása; Vállalkozásfejlesztési klaszter megerősítése; helyi foglalkoztatás jelentős növelése.	vállalkozói fórum / kiállítás szervezése (helyi termék)	X	X		X
	helyi termelők ösztönzési programja (helyi termelői piac)	X	X		X
	klaszter feladatainak bővítési programja;		X		X
	helyi vállalkozók igényeinek „tanműhely program”		X		X
	önkormányzati gazdaságfejlesztési csoport a klaszterrel együttműködve;		X		X
	vállalkozói inkubátorház;		X		X
	földrajzi adottságok kihasználása - logisztikai központ		x		X
	vállalkozói „tapasztalatcsere program” (előadások, fórumok vállalkozók számára)	X	X		X
	igény- és szükségletelemzés, hiányzó szolgáltatások	X	X		X
	tematikus információbörze	X	X	X	X

Az harmadik táblázat azt mutatja be, hogy a **városmarketing** fellendítését célzó programok hogyan járulnak hozzá településünk közösségfejlesztési, gazdaságfejlesztési, idegenforgalmi és városmarketinggel kapcsolatos céljainak megvalósításához.

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

	Célok	Közösség- fejlesztés	Gazdaság- fejlesztés	Idegen- forgalom	Város- marketing
	Programok				
Zalalövő országos és nemzetköz i szintű ismertség növelése; befektetés ösztönzés;	helyi fejlesztési „ügynökség” (marketinggel, pályázattal, összefogó szerepet betöltő intézmény)		X	X	X
	gazdasági fejlesztési kedvezményrendszer		X		X
Kapcsolat erősítés e politika i szinten is	lobbiprogram – érdekérvényesítési referens		X	X	X
térsgéi közpon szerepkör erősítése a szolgáltatá ások fejlesztésé vel	kistérségi megállapodások rendszerének kialakítása		X	X	X
	Zalalövő számára centrumképző közlekedésszervezési program (pl. bicikliút rendszer, útvonalutizmus)		X	X	X
helyi értékek maximális kihasználása.	helyi értéktérképezési program (környezeti, közösségi, gazdasági, képességek és készségek felmérések)	X	X	X	X
	városmarketing stratégia népszerűsítése (Borostyánkőút Gazdaságfejlesztési Klaszter által kidolgozott), arculat (egységes arculat a közszolgáltatásoknak is)	X		X	X
	Helyi értékekre kapcsolódó programok szervezése	X	X	X	X
	városi internetes megjelenésének készítését képző program			X	X

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az negyedik táblázat azt mutatja be, hogy a **idegenforgalmat** érintő programok hogyan járulnak hozzá településünk közösségfejlesztési, gazdaságfejlesztési, idegenforgalmi és városmarketinggel kapcsolatos céljainak megvalósításához.

	Célok	Közösség- fejlesztés	Gazdaság- fejlesztés	Idegen- forgalom	Város- marketing
	Programok				
település turisztikai fogadóképességének kialakítása, növése; kulturális értékeinkhez kapcsolódó rendezvények erősítése;	Vonzó városi környezet megóvása (pl. elhanyagolt területek rendbe tétele)	X		X	
	Szálláshely kialakítása (legalább 50 főt befogadó) hálózatba is be		X	X	X
	Színvonalas legalább 100 főt befogadó vendéglátóhely		X	X	X
	Cukrászda			X	
	Tourinform iroda			X	X
	Vadász turizmus továbbfejlesztése (további vadászterületek kijelölése)		X	X	X
	Kerékpárút Zalapatakaljától a Borostyán-tóig, kerékpárkölsönző		X	X	X
	Amatőr festőtábor (nemzetközi) újraindítása			X	X
	Szent Márton zárandokút célzó program (ifjú rendezvényhely, szállás)		X	X	X
	Lovas turizmus fejlesztése, kialakítása: téli lovagoltatás megoldása		X	X	X
termál	Termálprogram: befektető+pályázat+kormányzati közös akarat)			X	
turisztikai vonzerő növelés;	Parkolóhelyek			X	
	24 órás bolt			X	
	tájékoztató táblák, városi arculat rendszere	X		X	X
hármaskörzet elhelyezkedé- séből adódó lehetőségek kihasználása.	24 város program tovább bővítése			X	X

SZÉCHENYI

2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE